

**Ministru kabineta noteikumu projekta “Valsts atbalsta piešķiršanas kārtība lauksaimniecībā izmantojamās zemes iegādei lauksaimniecības produkcijas ražošanai” sākotnējās ietekmes novērtējuma ziņojums
(anotācija)**

Tiesību akta projekta anotācijas kopsavilkums	
Mērķis, risinājums un projekta spēkā stāšanās laiks (500 zīmes bez atstarpēm)	<p>Ministru kabineta noteikumu projekts “Valsts atbalsta piešķiršanas kārtība lauksaimniecībā izmantojamās zemes iegādei lauksaimniecības produkcijas ražošanai” sagatavots, lai paredzētu aizdevumu kopējā finansējuma palielinājumu, nodrošinot turpmāku aizdevumu piešķiršanu lauksaimniecībā izmantojamās zemes iegādei, kā to nosaka Ministru kabineta 2012. gada 29. maija noteikumi Nr. 381 “Valsts atbalsta piešķiršanas kārtība lauksaimniecībā izmantojamās zemes iegādei lauksaimniecības produkcijas ražošanai” (turpmāk – MK noteikumi Nr.381).</p> <p>Tā kā plānoto grozījumu skaits pārsniedz pusi no spēkā esošo noteikumu normu apjoma, ir sagatavots jauns noteikumu projekts.</p> <p>Plānots, ka noteikumu projekts stāsies spēkā līdz 2018.gada martam.</p>

I. Tiesību akta projekta izstrādes nepieciešamība		
1.	Pamatojums	<p>Noteikumu projekts ir sagatavots, pamatojoties uz:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Deklarācijas par Māra Kučinska vadītā Ministru kabineta iecerēto darbību 52. punktu, kas paredz, ka „padziļināti vērtēsim finanšu instrumentu plašākas izmantošanas iespējas, lai nodrošinātu apjomīgāka un ilglaicīgāka valsts atbalsta pieejamību”; 2) Lauksaimniecības un lauku attīstības likuma 5. panta ceturto daļu; 3) Attīstības finanšu institūcijas likuma 12. panta ceturto daļu.
2.	Pašreizējā situācija un problēmas, kuru risināšanai tiesību akta projekts izstrādāts, tiesiskā regulējuma mērķis un būtība	<p>Tā kā plānoto grozījumu skaits MK noteikumos Nr.381 pārsniedz pusi no spēkā esošo noteikumu normu apjoma, ir sagatavots jauns noteikumu projekts.</p> <p>MK noteikumos Nr.381 tiek lietots termins “aizdevuma iesniegums”. Akciju sabiedrība “Attīstības finanšu institūcija Altum” (turpmāk – sabiedrība <i>Altum</i>) lūdz Zemkopības ministriju</p>

ZMAnot_090218; Ministru kabineta noteikumu projekta “Valsts atbalsta piešķiršanas kārtība lauksaimniecībā izmantojamās zemes iegādei lauksaimniecības produkcijas ražošanai” sākotnējās ietekmes novērtējuma ziņojums (anotācija).

	<p>precizēt minēto terminu, aizstājot vārdu “iesniegums” ar “pieteikums”, jo tas vairāk atbilst saistībā ar aizdevumu. Noteikumu projektā vārds “iesniegums” aizstāts ar vārdu “pieteikums”.</p> <p>MK noteikumi Nr. 381 paredz, ka uz aizdevumu var pretendēt saimnieciskās darbības veicējs. Noteikumu projekts precizē minēto normu, paredzot, ka uz aizdevumu var pretendēt fiziska vai juridiska persona.</p> <p>Ņemot vērā 2017. gada augusta un septembra lietavu un plūdu radītos zaudējumus lauksaimniekiem, daudziem lauksaimniekiem 2017. gadā bija problēmas nodrošināt minimālo ieņēmumu prasību uz vienu hektāru, lai saņemtu aizdevumu. Konsultējoties ar lauksaimnieku nevalstiskajām organizācijām, ir nolemts minimālo ieņēmumu vērtēšanā izmantot divu gadu ienākumu deklarāciju vai uzņēmuma gada pārskatu. Turklāt tiek noteikti divi ienākumu līmeņi – konvencionālajiem lauksaimniekiem un bioloģiskajiem lauksaimniekiem.</p> <p>Tā kā ir lauksaimniecības produkti, kuru ražošanā ieguldījumi dod atdevi tikai no trešā ražošanas gada, noteikumu projekts paredz minimālo ieņēmumu prasību nepiemērot jaunizveidotai ilggadīgo stādījumu platībai un zālāju platībai, ja tiek audzēti gaļas šķirnes liellopi.</p> <p>Sabiedrība <i>Altum</i> rosina papildināt atbalsta pasākumu ar jaunu atbalsta saņēmēju kategoriju – lauksaimniecības produktu ražošanas uzsācējiem, kuru vecums pārsniedz 40 gadus. Līdz šim šādi aizņēmēji nevarēja pretendēt uz aizdevuma saņemšanu, jo noteikumi paredzēja nosacījumu, ka pretendentiem šajā vecumā ar lauksaimniecības produktu ražošanu ir bijis jānodarbojas ilgāk par gadu.</p> <p>MK noteikumos Nr.381 attiecībā uz jaunajiem lauksaimniekiem ir noteikta pārāk vispārīga kompetences un izglītības prasība, tāpēc noteikumu projektā precizēti jaunajiem lauksaimniekiem un saimnieciskās darbības uzsācējiem piemērojamie izglītības kritēriji.</p>
--	--

ZMAnot_090218; Ministru kabineta noteikumu projekta “Valsts atbalsta piešķiršanas kārtība lauksaimniecībā izmantojamās zemes iegādei lauksaimniecības produkcijas ražošanai” sākotnējās ietekmes novērtējuma ziņojums (anotācija).

	<p>MK noteikumi Nr.381 paredz iespēju saņemt aizdevumu, ja klients pēc aizdevuma pieteikuma iesniegšanas trīs mēnešu laikā ir samaksājis par attiecīgās zemes sākotnējo iegādi no saviem līdzekļiem, taču sabiedrības <i>Altum</i> praksē mēdz būt gadījumi, kad no klienta neatkarīgu iemeslu dēļ ir aizkavējusies nepieciešamās pirkuma dokumentācijas sagatavošana un tādējādi minētais termiņš ir nokavēts. Noteikumu projektā attiecīgā norma ir precizēta, paredzot nosacījumu, ka zemes iegādes darījums notiek ne agrāk kā trīs mēnešus pirms sabiedrības <i>Altum</i> lēmuma pieņemšanas par aizdevuma piešķiršanu.</p> <p>MK noteikumi Nr.381 paredz ierobežojumus attiecībā uz iegādātās zemes tālāko iznomāšanu un pārdošanu līdz līgumsaistību pilnīgai izpildei. Praksē tas ierobežo tos gadījumus, kad aizņēmējs reorganizējas, piemēram, pašnodarbināta persona dibina zemnieku saimniecību vai sabiedrību ar ierobežotu atbildību. Noteikumu projekts paredz atbrīvojumu gadījumos, kad aizņēmējs maina juridisko statusu, saglabājot īpašuma tiesības uz iegādāto zemes platību.</p> <p>MK noteikumu Nr. 381 redakcija nosaka 10 gadu saistības attiecībā uz iegādātās zemes izmantošanu. Lai gan minētā programma ir orientēta uz ilgtermiņa aizdevumiem, noteiktu kategoriju veido arī aizdevumi ar termiņu līdz 10 gadiem. Sabiedrībai <i>Altum</i> tādējādi tiek uzdota papildu funkcija par zemes izmantošanas kontroli pēc aizdevuma līguma termiņa beigām. Noteikumu projektā minētā norma precizēta, paredzot saistības tikai līdz aizdevuma līguma termiņa beigām.</p> <p>MK noteikumi Nr. 381 paredz iespēju aizdevuma līguma darbības laikā zemi dāvināt, ja īpašniekam iestājusies pēkšņa darbnespēja. Sabiedrības <i>Altum</i> praksē mēdz būt gadījumi, kad aizņēmējs vēlas pārtraukt vadīt saimniecību tās īpašnieka statusā un nodot to dēlam vai meitai. Zemkopības ministrijai ir būtiski, lai attiecīgais lauksaimniecības uzņēmums turpinātu darbību, kā arī tiktu nodrošināta Valsts kases aizdevuma atmaksa, tāpēc noteikumu projekts paredz zemes dāvinājumu paaudžu nomaiņas gadījumā.</p>
--	--

ZMAnot_090218; Ministru kabineta noteikumu projekta "Valsts atbalsta piešķiršanas kārtība lauksaimniecībā izmantojamās zemes iegādei lauksaimniecības produkcijas ražošanai" sākotnējās ietekmes novērtējuma ziņojums (anotācija).

		<p>MK noteikumos Nr. 381 aizdevumu kopējais apmērs ir 70 milj. <i>euro</i>. Saskaņā ar sabiedrības <i>Altum</i> sniegto informāciju 2017. gada beigās aizdevumiem tika piešķirti aptuveni 67 milj. <i>euro</i>. Līdz ar to ne vēlāk kā līdz 2018. gada aprīlim aizdevumiem paredzētais finansējums tiks pilnībā izlietots. Lai gan 2017. gada augusta un septembra lietavas un plūdi negatīvi ietekmējuši lauksaimnieku finanšu situāciju, lauksaimnieki tomēr vēlas saņemt aizdevumus zemes iegādei, lai nomas zemi iegādātos īpašumā. Noteikumu projekts paredz kopējā finansējuma palielināšanu par 10 milj. <i>euro</i>.</p>
3.	Projekta izstrādē iesaistītās institūcijas un publiskas personas kapitālsabiedrības	Zemkopības ministrija un sabiedrība <i>Altum</i>
4.	Cita informācija	Nav.

II. Tiesību akta projekta ietekme uz sabiedrību, tautsaimniecības attīstību un administratīvo slogu

1.	Sabiedrības mērķgrupas, kuras tiesiskais regulējums ietekmē vai varētu ietekmēt	Aptuveni 250 lauksaimniecības produkcijas ražotāju kārtējā gadā
2.	Tiesiskā regulējuma ietekme uz tautsaimniecību un administratīvo slogu	<p>Pēc sabiedrības <i>Altum</i> sniegtās informācijas, lauksaimnieki aizdevumus pārsvarā izmanto tam, lai iegādātos savā īpašumā līdz šim nomāto zemi. Tas ir būtiski, lai nodrošinātu šo saimniecību turpmākās darbības stabilitāti nākotnē attiecībā uz galvenā ražošanas resursa – zemes – pieejamību. Ja lauksaimnieks nav faktiskais zemes īpašnieks, pastāv risks un nedrošība saimniecību nākotnes darbības nodrošināšanai, jo zemes faktiskais īpašnieks var nolemt zemi pārdot. Aizdevumu pieejamība īpaši nozīmīga ir tām mazajām un vidējām saimniecībām, kurām ir ekonomiski pamatoti saimnieciskās darbības attīstības plāni, bet kuras trūkstošā nodrošinājuma dēļ nav pievilcīgas komercbankām. Lauksaimniekiem projekta tiesiskais regulējums nemaina tiesības un pienākumus, ne arī veicamās darbības.</p>
3.	Administratīvo izmaksu monetārs novērtējums	Projekts šo jomu neskar.
4.	Atbilstības izmaksu monetārs novērtējums	Projekts šo jomu neskar.
5.	Cita informācija	Nav.

ZMAnot_090218; Ministru kabineta noteikumu projekta “Valsts atbalsta piešķiršanas kārtība lauksaimniecībā izmantojamās zemes iegādei lauksaimniecības produkcijas ražošanai” sākotnējās ietekmes novērtējuma ziņojums (anotācija).

III. Tiesību akta projekta ietekme uz valsts budžetu un pašvaldību budžetiem

Projekts šo jomu neskar.

IV. Tiesību akta projekta ietekme uz spēkā esošo tiesību normu sistēmu

Projekts šo jomu neskar.

V. Tiesību akta projekta atbilstība Latvijas Republikas starptautiskajām saistībām

1.	Saistības pret Eiropas Savienību	Komisijas 2013.gada 18.decembra Regula Nr.1408/2013 par Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. un 108.panta piemērošanu <i>de minimis</i> atbalstam lauksaimniecības nozarē (Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis, 2013.gada 24.decembris, Nr. L 352).
2.	Citas starptautiskās saistības	Projekts šo jomu neskar.
3.	Cita informācija	Nav.

1. tabula**Tiesību akta projekta atbilstība ES tiesību aktiem**

Attiecīgā ES tiesību akta datums, numurs un nosaukums	Projekts šo jomu neskar.		
A	B	C	D
Attiecīgā ES tiesību akta panta numurs (uzskaitot katru tiesību akta vienību – pantu, daļu, punktu, apakšpunktu)	Projekta vienība, kas pārņem vai ievieš katru šīs tabulas A ailē minēto ES tiesību akta vienību, vai tiesību akts, kur attiecīgā ES tiesību akta vienība pārņemta vai ieviesta	Informācija par to, vai šīs tabulas A ailē minētās ES tiesību akta vienības tiek pārņemtas vai ieviestas pilnībā vai daļēji. Ja attiecīgā ES tiesību akta vienība tiek pārņemta vai ieviesta daļēji, sniedz attiecīgu skaidrojumu, kā arī precīzi norāda, kad un kādā veidā ES tiesību akta vienība tiks pārņemta vai ieviesta pilnībā. Norāda institūciju, kas ir atbildīga par	Informācija par to, vai šīs tabulas B ailē minētās projekta vienības paredz stingrākas prasības nekā šīs tabulas A ailē minētās ES tiesību akta vienības. Ja projekts satur stingrākas prasības nekā attiecīgais ES tiesību akts, norāda pamatojumu un samērīgumu. Norāda iespējamās alternatīvas (t. sk. alternatīvas, kas neparedz tiesiskā regulējuma izstrādi) – kādos

ZMAnot_090218; Ministru kabineta noteikumu projekta “Valsts atbalsta piešķiršanas kārtība lauksaimniecībā izmantojamās zemes iegādei lauksaimniecības produkcijas ražošanai” sākotnējās ietekmes novērtējuma ziņojums (anotācija).

		šo saistību izpildi pilnībā	gadījumos būtu iespējams izvairīties no stingrāku prasību noteikšanas, nekā paredzēts attiecīgajos ES tiesību aktos
Komisijas Regulas Nr. 1408/2013 1.pants	3.2.apakšpunkts un 12.punkts	Pilnībā.	Neparedz.
Komisijas Regulas Nr. 1408/2013 1.panta 1.punkts	23.1. un 23.3. apakšpunkts	Pilnībā.	Neparedz.
Komisijas Regulas Nr. 1408/2013 1.panta 2.punkts	24. punkts	Pilnībā.	Neparedz.
Komisijas Regulas Nr. 1408/2013 1.panta 3.punkts	24. punkts	Pilnībā.	Neparedz.
Komisijas Regulas Nr. 1408/2013 2.panta 2.punkts	18.punkts	Pilnībā.	Neparedz.
Komisijas Regulas Nr. 1408/2013 3.panta 2.punkts	23.2. un 23.4.apakšpunkts	Pilnībā.	Neparedz.
Komisijas Regulas Nr. 1408/2013 3.panta 3.punkts	23.2.apakšpunkts		
Komisijas Regulas Nr. 1408/2013 4.panta 3.punkta "c" apakšpunkts	25.punkts	Pilnībā.	Neparedz.
Komisijas Regulas Nr. 1408/2013 5.panta 1.punkts	23.4.apakšpunkts	Pilnībā.	Neparedz.
Komisijas Regulas Nr. 1408/2013 5.panta 2.punkts	23.4.apakšpunkts	Pilnībā.	Neparedz.
Komisijas Regulas Nr. 1408/2013 5.panta 3.punkts	23.4.apakšpunkts	Pilnībā.	Neparedz.
Komisijas Regulas Nr. 1408/2013 6.pants	27.punkts	Pilnībā.	Neparedz.
Komisijas Regulas Nr. 1408/2013 6.panta 1.punkts	8.punkts	Pilnībā.	Neparedz.

ZMAnot_090218; Ministru kabineta noteikumu projekta "Valsts atbalsta piešķiršanas kārtība lauksaimniecībā izmantojamās zemes iegādei lauksaimniecības produkcijas ražošanai" sākotnējās ietekmes novērtējuma ziņojums (anotācija).

Komisijas Regulas Nr. 1408/2013 6.panta 4.punkts	28.punkts	Pilnībā.	Neparedz.
Kā ir izmantota ES tiesību aktā paredzētā rīcības brīvība dalībvalstij pārņemt vai ieviest noteiktas ES tiesību akta normas? Kādēļ?	Projekts šo jomu neskar.		
Saistības sniegt paziņojumu ES institūcijām un ES dalībvalstīm atbilstoši normatīvajiem aktiem, kas regulē informācijas sniegšanu par tehnisko noteikumu, valsts atbalsta piešķiršanas un finanšu noteikumu (attiecībā uz monetāro politiku) projektiem	Projekts šo jomu neskar.		
Cita informācija	Nav.		
2. tabula Ar tiesību akta projektu izpildītās vai uzņemtās saistības, kas izriet no starptautiskajiem tiesību aktiem vai starptautiskas institūcijas vai organizācijas dokumentiem. Pasākumi šo saistību izpildei			
Attiecīgā starptautiskā tiesību akta vai starptautiskas institūcijas vai organizācijas dokumenta (turpmāk – starptautiskais dokuments) datums, numurs un nosaukums	Projekts šo jomu neskar.		
A	B	C	
Starptautiskās	Ja pasākumi vai uzdevumi, ar	Informācija par to, vai	

ZMAnot_090218; Ministru kabineta noteikumu projekta “Valsts atbalsta piešķiršanas kārtība lauksaimniecībā izmantojamās zemes iegādei lauksaimniecības produkcijas ražošanai” sākotnējās ietekmes novērtējuma ziņojums (anotācija).

saistības (pēc būtības), kas izriet no norādītā starptautiskā dokumenta. Konkrēti veicamie pasākumi vai uzdevumi, kas nepieciešami šo starptautisko saistību izpildei	ko tiks izpildītas starptautiskās saistības, tiek noteikti projektā, norāda attiecīgo projekta vienību vai dokumentu, kurā sniegts izvērsts skaidrojums, kādā veidā tiks nodrošināta starptautisko saistību izpilde	starptautiskās saistības, kas minētas šīs tabulas A ailē, tiek izpildītas pilnībā vai daļēji. Ja attiecīgās starptautiskās saistības tiek izpildītas daļēji, sniedz skaidrojumu, kā arī precīzi norāda, kad un kādā veidā starptautiskās saistības tiks izpildītas pilnībā. Norāda institūciju, kas ir atbildīga par šo saistību izpildi pilnībā
Projekts šo jomu neskar.	Projekts šo jomu neskar.	Projekts šo jomu neskar.
Vai starptautiskajā dokumentā paredzētās saistības nav pretrunā ar jau esošajām Latvijas Republikas starptautiskajām saistībām	Projekts šo jomu neskar.	
Cita informācija	Nav.	

VI. Sabiedrības līdzdalība un komunikācijas aktivitātes

1.	Pļānotās sabiedrības līdzdalības un komunikācijas aktivitātes saistībā ar projektu	Noteikumu projekts 2018.gada 12.februārī elektroniski nosūtīts saskaņošanai lauksaimnieku konsultatīvās padomes dalīborganizācijām (Lauksaimnieku organizāciju sadarbības padomei, Zemnieku saeimai, Lauksaimniecības statūtsabiedrību asociācijai, Latvijas Lauksaimniecības kooperatīvu asociācijai, Latvijas Zemnieku federācijai, Lauksaimnieku apvienībai, Latvijas Jauno zemnieku klubam, Latvijas Pārtikas uzņēmumu federācijai un Latvijas Bioloģiskās lauksaimniecības asociācijai).
2.	Sabiedrības līdzdalība projekta izstrādē	Sadaļa tiks precizēta pēc 1.punktā minēto nevalstisko organizāciju atzinumu saņemšanas.
3.	Sabiedrības līdzdalības rezultāti	Sadaļa tiks precizēta pēc 1.punktā minēto nevalstisko organizāciju atzinumu saņemšanas.
4.	Cita informācija	Nav.

VII. Tiesību akta projekta izpildes nodrošināšana un tās ietekme uz institūcijām

1.	Projekta izpildē iesaistītās institūcijas	Sabiedrība <i>Altum</i> un Zemkopības ministrija
2.	Projekta izpildes ietekme	Projekts šo jomu neskar.

ZMAnot_090218; Ministru kabineta noteikumu projekta "Valsts atbalsta piešķiršanas kārtība lauksaimniecībā izmantojamās zemes iegādei lauksaimniecības produkcijas ražošanai" sākotnējās ietekmes novērtējuma ziņojums (anotācija).

	uz pārvaldes funkcijām un institucionālo struktūru. Jaunu institūciju izveide, esošu institūciju likvidācija vai reorganizācija, to ietekme uz institūcijas cilvēkresursiem	
3.	Cita informācija	Nav.

Zemkopības ministrs

J. Dūklavs

R.Zapereckis 67027301
Ritvars.Zapereckis@zm.gov.lv